**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**
**ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**
**ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**
**Декан факультету**
**_____ Любов КОВАЛЬСЬКА**
**«27» серпня 2026 р.**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**
**Перший проректор**
**_____ Надія КОВАЛЬЧУК**
**«29» серпня 2026 р.**

# СИЛАБУС

**з освітнього компонента «Бізнес-планування»**
**ступінь вищої освіти – бакалавр**
**галузь знань – 07 Управління та адміністрування**
**спеціальність – 076 Підприємництво та торгівля**
**освітня програма – Товарознавство та експертиза в митній справі**

**Кафедра логістики та підприємництва**

Силабус склав(ла) доцент кафедри логістики та підприємництва, к.е.н., доцент Олена ЗАВАДСЬКА

Силабус затверджений на засіданні кафедри логістики та підприємництва, протокол № 12 від «27» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор Дарія СМОЛИЧ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Товарознавство та експертиза в митній справі», протокол № 5 від «26» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Товарознавство та експертиза в митній справі» к.т.н., доцент Галина ГОЛОДЮК

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/2191

**Луцьк – 2026**

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Бізнес-планування»**

| | |
|---|---|
| **Освітня програма** | Товарознавство та експертиза в митній справі |
| **Галузь знань / Спеціальність** | 07 Управління та адміністрування / 076 Підприємництво та торгівля |
| **Рівень вищої освіти** | перший (бакалаврський) |
| **Статус дисципліни** | нормативна |
| **Мова викладання** | українська |
| **Обсяг** | 5 кредитів ECTS / 150 годин, семестр 7 |
| **Форма контролю** | екзамен |
| **Викладач(і)** | к.е.н., доцент Олена ЗАВАДСЬКА<br>електронна пошта: o.zavadska@lntu.edu.ua |

## 1. Мета і завдання дисципліни

**Мета:** Розширення та поглиблення теоретичних знань студентів з питань бізнес - планування, розгляд загальних понять підприємництва, розкриття механізму створення власної справи, дослідження процесів функціонування, інфраструктурного обслуговування і забезпечення бізнесу, а також висвітлення проблем його управління та державного регулювання.

**Завдання:** Формування у студентів комплексного бачення основних концептуальних понять об’єктивних закономірностей успішного здійснення процесу бізнес-планування; вивчення механізмів створення, функціонування та управління підприємствами бізнесу; виявлення важливих проблем, пов’язаних з бізнес-плануванням на національному, регіональному, галузевому та локальному рівнях;опанування основ ринкової економіки стосовно успішного здійснення бізнес-планування; надання можливості майбутньому фахівцю об’єктивно оцінювати бізнесову діяльність та економічні процеси, які відбуваються в регіонах.

**Пререквізити:** Підприємництво, Економікс, Менеджмент

## 2. Компетентності

**ІК — інтегральна компетентність:** Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

**СК10** — Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

## 3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

| № | Назва теми | **Лекції** денна/ заочна | **Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна | **Самост. робота** денна/ заочна | **Разом** | **Методи навчання** | **Методи оцінювання** | **ЗК та СК** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти бізнес-планування** | | | | | | | | |
| 1 | Тема 1. Бізнес та підприємництво як основа ринкової економіки. | 3/0,75 | 3/0,75 | 9/14 | 15/15,5 | МН1, МН7 | МО1, МО2, МО6 | СК10 |

| № | Назва теми | **Лекції** денна/ заочна | **Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна | **Самост. робота** денна/ заочна | **Разом** | **Методи навчання** | **Методи оцінювання** | **ЗК та СК** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 2 | Тема 2. Поняття бізнес-планування та особливості здійснення цього процесу напідприємстві | 3/0,75 | 3/0,75 | 9/14 | 15/15,5 | МН1, МН7 | МО1, МО2, МО6 | СК10 |
| 3 | Тема 3. Планування діяльності підприємства | 3/0,75 | 3/0,75 | 9/13,75 | 15/15,25 | МН1, МН7 | МО1, МО2, МО6 | СК10 |
| 4 | Тема 4. Початкова стадія процесу бізнес-планування | 3/0,75 | 3/0,75 | 9/13,75 | 15/15,25 | МН1, МН7 | МО1, МО2, МО6 | СК10 |
| **Змістовий модуль 2. Розробка бізнес-плану** | | | | | | | | |
| 5 | Тема 5. Маркетинг-план | 3/0,5 | 3/0,5 | 9/13,75 | 15/14,75 | МН1, МН7 | МО1, МО2, МО6 | СК10 |
| 6 | Тема 6. Виробничий план | 3/0,5 | 3/0,5 | 9/13,75 | 15/14,75 | МН1, МН7 | МО1, МО2, МО6 | СК10 |
| 7 | Тема 7. Організаційний план | 3/0,5 | 3/0,5 | 9/13,75 | 15/14,75 | МН1, МН7 | МО1, МО2, МО6 | СК10 |
| 8 | Тема 8. Оцінка ризиків | 3/0,5 | 3/0,5 | 9/13,75 | 15/14,75 | МН1, МН7 | МО1, МО2, МО6 | СК10 |
| 9 | Тема 9. Фінансовий план | 3/0,5 | 3/0,5 | 9/13,75 | 15/14,75 | МН1, МН7 | МО1, МО2, МО6 | СК10 |
| 10 | Тема 10. Презентація бізнес-плану | 3/0,5 | 3/0,5 | 9/13,75 | 15/14,75 | МН1, МН7 | МО1, МО2, МО6 | СК10 |
| | **Разом** | **30/6** | **30/6** | **90/138** | **150/150** | | | |

*Легенда: ЗК — загальна компетентність (номер за п. 2); СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.*

*Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН7 — індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.*

*Методи оцінювання: МО1 — екзамен; МО2 — усне або письмове опитування; МО6 — есе.*

## 4. Результати навчання

**ПРН20.** Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон’юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

## 5. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ.

Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

**6. Критерії та форми контролю**

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (30 %) + модульний контроль (30 %) + екзамен (40 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

**7. Зміст тем**

**Тема 1. Бізнес та підприємництво як основа ринкової економіки.**

Сутність, мета та завдання дисципліни «Бізнес-планування». Ринкова економіка,основні закони функціонування підприємств та здійснення підприємницької діяльності.Поняття та види господарської діяльності. Державне регулювання підприємницької та господарської діяльності юридичних осіб-підприємців.

**Тема 2. Поняття бізнес-планування та особливості здійснення цього процесу напідприємстві**

Мета, зміст та характеристика бізнес-планування на підприємстві. Головні функціїта цілі розробки і впровадження бізнес-плану на підприємствах. Пошук необхідної інформації, її систематизація та детальний аналіз. Вивчення існуючих методологій здійснення процесу бізнес-планування.

**Тема 3. Планування діяльності підприємства**

Сутність та поняття економічного прогнозування, класифікація прогнозів. Вивченняметодів економічного прогнозування. Сутність та види планування діяльностіпідприємства. Основні принципи планування діяльності підприємства. Цілі процесупланування.

**Тема 4. Початкова стадія процесу бізнес-планування**

Оцінка зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування об’єкта бізнес-планування. Виявлення сильних та слабких сторін підприємства, на якому будереалізовуватися бізнес-план. Виокремлення місії об’єкти бізнес-планування. Формуванняголовних цілей діяльності підприємства. Аналіз та вибір альтернативних варіантів тавибір відповідної стратегії.

**Тема 5. Маркетинг-план**

Завдання маркетинг-плану. Цілі та логіка розробки маркетинг-плану. Етапи процесу формування цілей маркетингової діяльності фірми. Стратегія маркетингу. Етапи опрацювання стратегії маркетингу. Засоби реалізації стратегії маркетингу. Прогнозування обсягів про- дажу продукції фірми.

**Тема 6. Виробничий план**

Завдання та логіка розробки виробничого плану. Зміст виробни- чого плану. Основні виробничі операції. Машини та устаткування. Сировина, матеріали, комплектуючі вироби. Виробничі й невироб- ничі приміщення. Додаткові відомості, що можуть бути наведені у виробничому плані.

**Тема 7. Організаційний план**

Цілі та логіка розробки організаційного плану. Структура організаційного плану. Характеристика основних розділів організаційного плану. Обґрунтування вибору організаційної форми бізнесу. Визначення потреб підприємства в персоналі. Власники підприємства й команда менеджерів. Організаційна схема управління підприємством. Кадрова політика фірми.

**Тема 8. Оцінка ризиків**

Сутність ризику. Типи можливих ризиків. Цілі розробки та структура розділу «Оцінка ризиків». Концепція управління ризиками. Способи реагування на небезпеки та загрози для бізнесу підприємства. Заходи з мінімізації або нейтралізації негативних наслідків можливих ризиків.

Страхування ризиків.

**Тема 9. Фінансовий план**

Завдання розробки та значення фінансового плану. Особливості розробки фінансового плану. Структура фінансового плану. Завдання розробки та процедура складання: плану доходів і витрат, плану грошових надходжень та виплат, планового балансу. Очікуванні фінансові коефіцієнти. Аналіз чутливості. Фінансові потреби підприємства й умови повернення коштів потенційним кредиторам та інвесторам.

**Тема 10. Презентація бізнес-плану**

Цілі та завдання презентації бізнес-плану. Чинники, що приваблюють потенційних кредиторів та інвесторів до фінансування та співробітництва. Зміст та організація проведення презентації̆ бізнес-плану. Засоби підвищення ефективності презентації̆.

## 8. Опис ІЗ/КПІЗ

Не передбачено навчальним планом.

## 9. Самостійна робота

Самостійна робота передбачає опрацювання навчальної та наукової літератури, нормативно-правових актів, інформаційних ресурсів і додаткових матеріалів за тематикою освітнього компонента; поглиблення та систематизацію теоретичних знань; підготовку до практичних занять, поточного й підсумкового контролю; виконання індивідуальних завдань, підготовку аналітичних матеріалів і розв’язання практичних ситуацій відповідно до змісту дисципліни.

Результати самостійної роботи оцінюються в межах поточного та підсумкового контролю відповідно до критеріїв оцінювання, визначених у силабусі.

## 10. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

**Академічна доброчесність.** Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

**Використання штучного інтелекту.** Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

## 11. Література

### І. Навчально-методичні матеріали та розробки

*Праці автора силабуса:*

1. Бізнес-планування: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Товарознавство та експертиза в митній справі» спец. 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 Управління та адміністрування денної та заоч. форм навч. / уклад. О. М. Завадська. Луцьк: ЛНТУ, 2024. 38 с.

2. Бізнес-планування: метод. вказівки до проведення практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Товарознавство та експертиза в митній справі» спец. 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 Управління та

адміністрування денної та заоч. форм навч. / уклад. О. М. Завадська. Луцьк: ЛНТУ, 2024. 13 с.

3. Бізнес-планування: метод. вказівки до проведення самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Товарознавство та експертиза в митній справі» спец. 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 Управління та адміністрування денної та заоч. форм навч. / уклад. О. М. Завадська. Луцьк: ЛНТУ, 2024. 28 с.

**ІІ. Наукові праці**

*Праці автора силабуса:*

4. Korohod O., Honcharuk V., Shynkovych A., Kravchuk I., Zavadska O. Current dynamics and obstacles facing small and medium-sized businesses in Ukraine amidst the war. Journal of Information Systems Engineering and Management. 2025. Vol. 10, No. 9S. Art. e1132. DOI: 10.52783/jisem.v10i9s.1132. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/4743

5. Kryvovyazyuk I., Oksenyuk K., Zavadska O., Oleksandrenko I., Dmytruk V. Overview of global challenges and survival strategies for export companies. Economic Forum. 2024. № 14 (3). P. 35-49. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/3649

6. Kryvovyzyuk I., Britchenko, I., Kovalska L., Oleksandrenko I., Pavliuk L., Zavadska O. Economic and mathematical modeling of integration influence of information and communication technologies on the development of e-commerce of industrial enterprises. Journal of Teoretical and Applied Information Technology. 2023. Vol. 101. № 10. P. 3801-3815. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/3644

7. Завадська О.М., Оксенюк К.І. Хеджування цінових ризиків на біржовому ринку/О.М.Завадська,К.І.Оксенюк// Економічні науки : збірник науковихпраць Луцького національного технічного університету. Серія «Регіональнаекономіка». Випуск 19 (75). Редкол.: відп. ред. д.е.н., професорЛ.Л. Ковальська. Луцьк : ВІПЛНТУ, 2022. –С. 90-93.

8. Завадська О.М., Павловський М.О., Гацька Л.В. Діджитал трансформація бізнесу в умовах сучасних змін// Економіка та суспільство 2023. №50

9. Завадська Олена М., Короленко О.Б., Шаповалов Р.А.ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ БІЗНЕС- ПРОЦЕСІВ У ТОРГІВЛІ //Успіхи досягнення у науці/ Серія:Управління та адміністрування. - 2024. - №9(9).

10. Vasyl Goi, Dmytro Mykolaiets, Vira Lebedchenko, Olena Zavadska and Oleksiy Khakhlov (2024). Studying the Role of Highly Intelligent Technologies in Creatin an Innovation Ecosystem in the Business Landscape. Economic Affairs, V. 69(Special Issue), pp. 125-137. DOI: 10.46852/0424-2513.1.2024.15

*Праці інших авторів:*

11. Бізнес-планування та управління проектами: навчальнийпосібник /П. Г. Ільчук, Р. В. Фещур, А. І. Якимів та ін. ; за ред. П. Г. Ільчука – Львів :НовийСвіт, 2000, 2019. 216 с.

12. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф.Ковальської Л.Л. та проф. Кривов’язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.

13. Кривов’язюк І.В. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. 3-тє вид., доп. і переробл. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 396 с.

14. Менчинська О. М., Кліщук Ю. О. Особливості бізнес-планування міжнародних інвестиційних проектів у промислово розвинених країнах (порівняльний аналіз). Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2020. Вип. 33. Ч. 1. С. 112-118.

15. Бізнес-планування в підприємництві: навчально-методичний посібник для студентів ОР – бакалавр, спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». / Васильченко С.М. Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2020. 53 с.

16. Глущенко Л. Д., Лесько О. Й., Бальзан М. В. Теоретичні аспекти та сучасні тенденції бізнес-планування на підприємстві. Modern Economics. N 31 (2022). С. 32–37. https://doi.org/10.31521/modecon.V31(2022)-05

17. Борисенко О. С., Шевченко А. В., Нетребко М.В. Методичне забезпечення підготовки бізнес-

плану як ключового складника стратегічного управління діяльністю підприємства. Проблеми системного підходу в економіці. 2020. Вип. 1 (75). С. 90–97.

18. BUSINESS PLANNING. Encyclopedia of Business, 2nd ed. 2022. URL:https://www.referenceforbusiness.com/encyclopedia/Bre-Cap/Business-Planning.html

19. Brian Hill. The Importance of Planning in an Organization. The Houston Chronicle. 2021. URL: https://smallbusiness.chron.com/importance-planning-organization-1137.html

20. Михайленко О., Годун В., Юхименко Є. Розробка бізнес-плану підприємства. Молодий вчений, 6 (94) 2021. С. 211-214.

21. Котлубай В. О., Слободянюк О. В., Нестерова К. С. Практикум для проходження тренінг-курсів: «Створення власного бізнесу»; «Розробка конкурентної стратегії»; «Розвиток напрямів та інструментів міжнародногобізнесу». Одеса, 2021. 116 с. URL:http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/15552

22. Чернуха Т. С. Вплив бізнес-процесів на досягнення стратегічних цілей підприємства. Економіка та управління АПК. 2023. No 1. С. 124–131URL:http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/30066

23. Бізнес-планування та управління проектами : навчальний посібник / П. Г. Ільчук, Р. В. Фещур, А. І. Якимів, І. В. Когут, Г. Й. Лучко, Д. І. Скворцов, С.В. Шишковський; за ред. П. Г. Ільчука. Львів, 2020. 215 с. URL:https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2019/11/Bizne-planuvannia-taupravlinnia-proektamy.pdf

24. Євчук Л. А. Основи бізнесу та бізнес-планування : навч. посіб. / Л. А. Євчук– Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2023. 264 с.

25. Глущенко Л. Д., Лесько О. Й., Бальзан М. В. Теоретичні аспекти та сучасні тенденції бізнес-планування на підприємстві . Modern Economics. 2022. No 31(2022). С. 32-37. DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V31(2022)-05

26. Методичний посібник з розробки бізнес-плану / програма TACIS. Режим доступу: https://www.teo.ru/tacis.htm

27. Структура бізнес-плану за стандартом UNIDO. Режим доступу: https://www.teo.ru/unido.htm

28. Завдяки чому Україна піднялася в рейтингу на 64 сходинку. Економічна правда. 2020. URL: https://cutt.ly/fgMtEo0

29. Радевич Д. Чому бізнес-план не працює: 7 головних помилок. 2020. URL:https://uaspectr.com/2021/01/18/chomu-biznes-plan-ne-pratsyuye-7-golovnyh-pomylok

30. Vereshchahina, H. and Pliekhanova, T. 2020, Improvement of the definition of strategic planning of enterprise development» Ekonomika ta derzhava, vol. 6, pp. 192- URL: https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.6.192

**III. Інформаційні ресурси**

31. Види бізнес-планів [Електронний ресурс]. Режим доступу http://alpina.kiev.ua/vydy-business-planiv/

32. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4618-17

33. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» у редакції Закону Українивід15.05.2003 No 755-IV, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15

34. Закон України «Про дозвільну систему у сферігосподарської діяльності». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2806-15

35. Закон України «Про інвестиційну діяльність». [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12

36. Конституція України // Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу:

http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0

37. Курс «Підприємництво. Власна справа в Україні» від Prometheus. https://prometheus.org.ua/prometheus-free/entrepreneurship-ukraine/